

BESLUIT

Nummer 103575/82.BT1067

Betreft zaak: Ontheffingsaanvraag aanwijzing netbeheerder op grond van artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet.

I. INLEIDING EN PROCEDURE

1. Op 11 augustus 2010 heeft de Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij C.V. (hierna: de TOM) bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) een verzoek ingediend¹ tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet. Het betreft een verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder voor een nog aan te leggen gastransportnet op het terrein Agro & Food Cluster Nieuw Prinsenland te Dinteloord (hierna: AFC-terrein). In haar verzoek heeft de TOM aangegeven haar ontheffingaanvraag op artikel 2a, eerste lid, onderdeel b en c, van de Gaswet te willen baseren.
2. Op 30 augustus 2010² heeft de Raad de TOM verzocht om aanvullende informatie op te leveren, aangezien de aanvraag nog niet volledig was. Op 4 oktober 2010³ heeft de Raad aanvullende gegevens ontvangen met betrekking tot de onderbouwing van de aanvraag, de eigendom van het gastransportnet als wel de technische aard van het gastransportnet en de kwaliteit van het gas dat getransporteerd zal worden op het gastransportnet.

---

¹ Brief met kenmerk 2010.203/16100/pj.

² Brief met kenmerk 103575/5.B1067.

³ Brief met kenmerk 2010.252/16100/pj.

3. Op 1 december 2010⁴ heeft de Raad de TOM verzocht om aanvullende informatie aan te leveren, aangezien nog een aantal vragen uit het aanvullende informatieverzoek van 30 augustus 2010 onbeantwoord waren gebleven. Op 10 januari 2011 heeft in dit kader een overleg plaatsgevonden tussen de TOM en de Energiekamer NMa. Op 24 februari 2011⁵ heeft de Raad aanvullende gegevens ontvangen van de TOM met betrekking tot ligging en omvang van het gastransportnet, het aantal aangeslotenen, de samenwerking op het gastransportnet en de onderbouwing van de aanvraag.
4. Ter voorbereiding op het besluit heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze op de aanvraag te geven. De aanvraag heeft voor een periode van vier weken voor belanghebbenden ter inzage gelegen. De terinzagelegging is aangekondigd in de Staatscourant van 15 april 2011, nummer 6882.
5. Op 16 mei 2011⁶ heeft de Raad een schriftelijke zienswijze ontvangen van Intergas Energie B.V. (hierna: Intergas) waarin Intergas onder meer aangeeft bereid te zijn het nog aan te leggen gastransportnet van de aanvrager te beheren. Er zijn, naar mening van Intergas, geen afwijkende kwaliteitseisen op het gastransportnet van toepassing waardoor het niet door een netbeheerder zou kunnen worden beheerd.
6. Op 17 mei 2011⁷ heeft de Raad in het kader van een zorgvuldige besluitvorming de zienswijze van Intergas doorgestuurd aan de TOM, om deze in de gelegenheid te stellen een reactie te geven op de zienswijze. Op 31 mei 2011⁸ heeft de Raad de reactie van de TOM, op de door Intergas ingediende zienswijze, ontvangen. De Raad zal de zienswijze van Intergas behandelen in onderdeel V. van dit besluit.
7. Op 15 september 2011 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de TOM en de Energiekamer NMa. Hierin werd geconstateerd dat door voortschrijdend inzicht aan de kant van de aanvrager de inhoud van de oorspronkelijke aanvraag van de ontheffing niet meer de laatste stand van zaken weergaf. Hierop heeft de Energiekamer NMa namens de Raad aan de TOM de opdracht gegeven om alle relevantie informatie voor de aanvraag alsnog aan te leveren.

---

⁴ Brief met kenmerk 103575/12.B1067.

⁵ Brief met kenmerk 2011.070/16100/pj.

⁶ Brief met kenmerk INTEE.0014.

⁷ Brief met kenmerk 103575/29.B1067.

⁸ Brief met kenmerk 2011.174/16100/pj.

8. Op 28 oktober 2011⁹ heeft de Raad de gevraagde gegevens van de TOM ontvangen. In haar verzoek heeft de TOM aangegeven haar ontheffingaanvraag op artikel 2a, eerste lid, onderdeel b en c, van de Gaswet te willen blijven baseren. Tevens geeft de TOM hierin aan dat de bouw van het gastransportnet inmiddels is aangevangen.
9. Op 12 december 2011¹⁰ heeft de Raad aan Intergas de openbare versie van de aangevulde aanvraag van de TOM doorgestuurd, om Intergas in de gelegenheid te stellen de door haar op 16 mei 2011 ingediende zienswijze aan te vullen.
10. Vanaf 1 januari 2012 beheert Enexis B.V. (hierna: Enexis) de gasnetwerken in de gebieden die voorheen toebehoorden aan Intergas. De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft ingestemd met de fusie tussen Enexis en Intergas en heeft Enexis aangewezen als nieuwe netbeheerder van de beide gasnetwerken.¹¹
11. Op 9 januari 2012¹² heeft de Raad van Enexis een aanvulling op de schriftelijke zienswijze van Intergas van 16 mei 2011 ontvangen. Hierin geeft Enexis onder meer aan dat zij op de middenlange termijn de vereiste gasdruk had kunnen leveren en dat haar rechtsvoorganger Intergas al een gastransportnet beheert voor Plukmade, zijnde een vergelijkbaar tuinbouwgebied.
12. Op 13 januari 2012¹³ heeft de Raad de aangevulde zienswijze van Enexis doorgezonden aan de TOM voor een laatste gelegenheid om een reactie te geven voordat de Raad het besluit op de ontheffingsaanvraag neemt. Aan de TOM werd een termijn van twee weken hiervoor gegeven.
13. Op 26 januari 2012 heeft de Raad van de TOM per fax een verzoek tot uitstel ontvangen. Op 31 januari 2012¹⁴ heeft de Raad aan de TOM uitstel verleend tot 17 februari 2012.
14. Op 16 februari 2012¹⁵ heeft de Raad de reactie van TOM op de aangevulde zienswijze van Enexis ontvangen.

---

⁹ Brief met kenmerk 2011.322/16100/pj.

¹⁰ Brief met kenmerk 103575/51.B1067.

¹¹ Bij besluit van 18 november 2011 met het kenmerk ETM/EM/11131514.

¹² Brief van 6 januari 2012 met kenmerk INTEE.0014.

¹³ Brief met kenmerk 103575/62.B1067.

¹⁴ Brief met kenmerk 103575/65.B1067.

¹⁵ Brief met kenmerk 2012.074/16100/pj.

15. Op 13 april 2012¹⁶ heeft de Raad van Enexis een brief ontvangen waarin zij de Raad verzoekt om nadere stukken en tevens oproept om op korte termijn een besluit te nemen op de aanvraag van een ontheffing voor het aanwijzen van een netbeheerder van TOM.
16. De Raad heeft hierop geantwoord op het verzoek van Enexis bij brief van 26 april 2012¹⁷ en op 10 mei 2012¹⁸ de verzochte stukken toegestuurd.

---

¹⁶ Brief met kenmerk ENEXI.0001.

¹⁷ Brief met kenmerk 103575-69.

¹⁸ Brief met kenmerk 103575-70.

II. JURIDISCH KADER

Artikel 2a Gaswet

17. Op basis van artikel 2, eerste lid, van de Gaswet dient degene aan wie een ander gastransportnet toebehoort dan het landelijk gastransportnet, voor het beheer van dat gastransportnet een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. Van deze verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder kan op grond van artikel 2a van de Gaswet bij de Minister van Economische Zaken¹⁹ (hierna: de Minister) ontheffing worden aangevraagd.
18. De Minister heeft aan de Raad mandaat, volmacht en machtiging verleend tot het nemen van besluiten en het verrichten van overige handelingen die verband houden met onder meer artikel 2a van de Gaswet.²⁰ De Raad behandelt om die reden de aanvraag.
19. Het juridisch kader voor ontheffing van de verplichting een netbeheerder voor een gastransportnet aan te wijzen, is nagenoeg gelijk aan het juridisch kader zoals dat voor elektriciteit al langere tijd bestond.²¹ De Raad zal bij het behandelen van de aanvragen op basis van artikel 2a van de Gaswet dan ook zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij de bestaande praktijk van ontheffingen op basis van artikel 15, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 en de bij dat artikel behorende wetsgeschiedenis.
20. Een ontheffing kan worden verleend aan degene aan wie een gastransportnet toebehoort, voor zover daarop slechts een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen zijn aangesloten. Het gaat daarbij om afnemers die verbonden zijn met het gastransportnet van degene aan wie het gastransportnet toebehoort en waarbij een meetinrichting is geplaatst tussen deze rechtspersonen en het gastransportnet.²² In de wetsgeschiedenis wordt aangegeven dat er geen scherpe getalsgrens valt te geven om te bepalen of aan een gastransportnet een beperkt aantal afnemers is verbonden.²³

---

¹⁹ Thans de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

²⁰ Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZ 2004 van de Minister van Economische Zaken van 23 augustus 2004, nummer WJZ 4053550, gepubliceerd in de Staatscourant van 31 augustus 2004, nummer 166, laatstelijk gewijzigd bij het Besluit van de Minister van Economische Zaken van 18 juni 2009, nr. WJZ/9106237, gepubliceerd in de Staatscourant van 30 juni 2009, nummer 118.

²¹ Tweede kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 372, nr. 3, p. 56.

²² Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7.

²³ Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 621, nr. 3.

21. Op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn.
22. Ingevolge het bepaalde in artikel 2a, vijfde lid, van de Gaswet kan in afwijking van het bepaalde onder d, aan een aanvrager die wel in een groepsmaatschappij met een netbeheerder is verbonden een ontheffing worden verleend, indien in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij een netbeheerder aanwijst voor het gastransportnet waarop de aanvraag betrekking heeft. Een netbeheerder onthoudt zich van bemoeienis met het beheer van het gastransportnet waarvoor de aanvraag is ingediend.
23. Ten slotte dient het gastransportnet in de zin van de Gaswet te worden getoetst aan de criteria genoemd in artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet. Dit artikel luidt als volgt:

“Onze Minister kan op diens aanvraag aan degene aan wie een ander gastransportnet dan het landelijk gastransportnet toebehoort, een antheffing verlenen van het gebod, bedoeld in artikel 2, eerste lid, voor zover het een net betreft waarop een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen zijn aangesloten en:

  - a. het gastransportnet bestemd is om de aanvrager te voorzien van gas dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen, of*
  - b. het gastransportnet bestemd is om een aantal samenwerkende natuurlijke personen of rechtspersonen te voorzien van gas en de samenwerking van deze personen een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen ten doel heeft, of*
  - c. ten aanzien van het gastransportnet kwaliteitseisen van toepassing zijn die in betekenende mate afwijken van de kwaliteitseisen die voor een gastransportnet gebruikelijk zijn”*
24. De Energiekamer NMa leest dit artikel als volgt. De Energiekamer NMa is bevoegd een ontheffing te verlenen indien een gastransportnet voldoet aan één van de criteria onder a, b, of c. Voldoet een gastransportnet aan één van deze kenmerken, dan is de Energiekamer NMa bevoegd om te oordelen over ontheffingverlening. De Raad zal dan gebruikmaken van zijn discretionaire bevoegdheid, die blijkt uit het begrip 'kan' in de aanhef van dit eerste lid, en de aanvraag inhoudelijk toetsen en besluiten om al dan niet een ontheffing te verlenen.

Ma

Ma

25. De Minister heeft in de Staatscourant van 21 januari 2009 een beleidsregel²⁴ gepubliceerd betreffende het verlenen van een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen (hierna: de beleidsregel). In deze beleidsregel heeft de Minister aangegeven hoe de criteria uit artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de Elektriciteitswet 1998 bij de beslissing op een aanvraag om een ontheffing moeten worden uitgelegd. Op grond van artikel 7, tweede lid, van de beleidsregel zijn de artikelen 2 tot en met 5 van de beleidsregel van overeenkomstige toepassing op aanvragen om ontheffing op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet.
26. Op grond van artikel 3, eerste lid, van de beleidsregel, maakt de aanvrager aannemelijk dat ten minste 50 procent van de natuurlijke personen of rechtspersonen die op het gastransportnet zijn of naar verwachting zullen worden aangesloten, op het tijdstip waarop de aanvraag wordt ingediend, bekend is. Bovendien moeten die personen een samenwerking beogen met als doel een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen. Op grond van artikel 3, tweede lid, van de beleidsregel, voldoet de aanvrager hieraan door een overeenkomst die de personen hebben gesloten met het oog op de bedoelde samenwerking, dan wel andere bescheiden en gegevens, waaruit de samenwerking tussen die personen blijkt, te overleggen.
27. Op grond van artikel 4, eerste lid, van de beleidsregel, maakt de aanvrager aannemelijk, dat om de samenwerking mogelijk te maken, het gastransportnet of het beheer van dat gastransportnet zodanig bijzondere karakteristieken vereist ten opzichte van de eisen die in het algemeen gelden voor netten of het beheer van netten dat dit gastransportnet niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd. Op grond van artikel 4, tweede lid, van de beleidsregel, voldoet de aanvrager hieraan door een verklaring te overleggen van de netbeheerder die de openbare netten beheert in het betreffende gebied, waaruit blijkt dat dit gastransportnet niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd, dan wel door andere gegevens of bescheiden te overleggen waaruit dit blijkt.
28. Op grond van artikel 5 van de beleidsregel maakt de aanvrager van de ontheffing op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet aannemelijk, dat de vestigingen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de beleidsregel zijn gelegen in elkaars nabijheid en in een gebied van beperkte omvang.
29. In de artikelen 6 en 7 van de beleidsregel heeft de Minister bepaald dat in de voorschriften bij een ontheffing het systeem van derdentoegang gewaarborgd dient te worden.

---

²⁴ Met nummer WJZ/90000550, Staatscourant d.d. 21 januari 2009, nr. 13.

III. FEITEN

30. Op basis van de ontheffingsaanvraag en de aanvullende informatie die de TOM heeft overgelegd stelt de Raad de volgende feiten vast.
31. Op het AFC-terrein wordt door de TOM een glastuinbouwgebied ontwikkeld. Op de locatie kunnen zich nieuwe bedrijven vestigen. Van de grond is 50 hectare bedoeld voor bedrijventerreinen en 220 hectare grond bestemd voor glastuinbouw. Voor de ontwikkeling van het terrein heeft de Provincie Noord-Brabant een provinciaal inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) vastgesteld.
32. De rol die de TOM bij het aanleggen van het terrein speelt is die van projectontwikkelaar. Iedere tuinder die grond koopt op het AFC-terrein moet lid worden van de Coöperatie Vereniging Glastuinbouw Nieuw Prinsenland (hierna: Coöperatie), zoals blijkt uit de Algemene Voorwaarden voor Koop Agro & Food Cluster. Uit de statuten van de Coöperatie blijkt:
- “De coöperatie heeft ten doel het behartigen van de belangen van de aangesloten leden binnen het glastuinbouwgebied Nieuw-Prinsenland (...) om het primaire productieproces voor tuinbouwbedrijven mogelijk, efficiënter en duurzamer te maken (...)”
  - “De coöperatie heeft mede ten doel om de duurzaamheid van Nieuw-Prinsenland te bevorderen (...)”
  - “De coöperatie zal de preventieve veiligheid, éénduidige en kwalitatief hoogwaardige inrichting binnen het Nieuw-Prinsenland bevorderen (...)”
- Hiertoe zal de Coöperatie onder andere zorgen voor de aanleg, het beheer, het onderhoud en de instandhouding van de op of ten behoeve van het AFC-terrein aanwezige collectieve voorzieningen zoals energie, restwarmte en CO₂.
33. Het gastransportnet is in eigendom van de TOM. Middels een overeenkomst tussen de TOM en de Coöperatie is bewerkstelligd dat op termijn de Coöperatie eigenaar wordt van het 8bar gastransportnet.²⁵ Het feitelijke beheer van het gastransportnet (en het CO₂-netwerk) wordt uitgevoerd door Nieuw Prinsenland GOS-CO₂ B.V., een 100% dochteronderneming van de Coöperatie.
34. In opdracht van de TOM heeft Gas Transport Services B.V. (hierna: GTS) een gasopslagstation (hierna: GOS) aangelegd. Het GOS is verbonden met het 40 bar hoge druk gastransportnet van GTS. Vanaf het GOS wordt een 8-bar gastransportnet aangelegd op het AFC-terrein. De aanleg van dit 8bar gastransportnet is inmiddels aangevangen.

---

²⁵ Overeenkomst levering collectieve voorzieningen AFC Nieuw Prinsenland van 10 mei 2011.

35. De TOM geeft aan dat het gastransportnet zich zal uitstrekken over meerdere aaneengesloten percelen op dit afgebakende terrein. Op elk aangesloten bedrijf zal een afleverstation dan wel een invoedingsstation worden geplaatst met een comptabele meetinrichting. Het eerste glastuinbouwbedrijf (Auberginekwekerij de Jong B.V.) is inmiddels aangesloten en wordt beleverd.
36. Daarnaast hebben vier glastuinbouwbedrijven aan TOM de opdracht verstrekt tot het realiseren van een gasaansluiting op het 8bar gastransportnet. Deze bedrijven hebben derhalve op dit moment nog geen aansluiting maar deze zal wel in het jaar 2012 worden gerealiseerd. Dit betreft de volgende bedrijven: Endin B.V., Powerdint B.V., J.A.M. van Marrewijk Energie I B.V. en J.A.M. van Marrewijk Energie II B.V.
37. Naast afnemers van gas zal op termijn ook een gasinvoerder worden aangesloten op het gastransportnet. Een biomassa vergistingsinstallatie van Suiker Unie Green Energy (moedermaatschappij Koninklijke Coöperatie Cosun U.A) zal groen gas gaan opwekken en middels het 8bar gastransportnet beschikbaar stellen aan de glastuinbouwbedrijven op het AFC-terrein. De verwachting is dat medio 2013 de aansluiting van deze installatie op het gastransportnet zal worden gerealiseerd.
38. Voor bovengenoemde bedrijven geldt dat het zeker is dat deze worden aangesloten op het gastransportnet. Ook zijn er nog drie tuinders die middels een intentieverklaring hebben aangegeven dat zij de wens hebben om zich in de toekomst op het AFC-terrein te vestigen.
39. Bij de glastuinbouwbedrijven worden gasgestookte hoogrendement WKK-installaties geplaatst. Deze WKK-installaties vereisen een minimale gasdruk van 4 tot 4,6 bar. De bij de reeds gevestigde glastuinbouwer geplaatste WKK-installatie is inmiddels in bedrijf. De WKK-installaties zetten (bio)gas om in warmte, elektriciteit en CD₂.
40. Het gastransportnet op het AFC-terrein is uitgerust met een overkoepelend stuurproces, wat elke minuut het (groen)gasverbruik en CO₂ verbruik meet van de aangeslotenen op het gastransportnet alsmede in de toekomst de hoeveelheid groengas invoeding op het gastransportnet (na de realisatie van de aansluiting van Suiker Unie Green Energy op het gastransportnet). Sturing vindt plaats door middel van prijsprikkels, hierdoor worden tuinders gestimuleerd om bijvoorbeeld meer gas af te nemen ten behoeve van hun WKK en de hierdoor geproduceerde warmte en CO₂ op te slaan.
41. Alle leden van de Coöperatie hebben stemrecht. De stemverhouding is gebaseerd op de oppervlakte van de grond dat in eigendom is van het lid. Voor de percelen die nog niet zijn verkocht geldt dat de TOM het stemrecht heeft.

42. De TOM heeft schriftelijk verklaard geen netbeheerder in de zin van de Gaswet te zijn en ook niet in een groep met een netbeheerder te zijn verbonden.

IV. BEOORDELING

43. Bij de beoordeling van de aanvraag wordt getoetst of aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
- Er is sprake van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet;
  - Er wordt een beperkt aantal afnemers aangesloten (artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet);
  - De aanvrager is geen netbeheerder of verbonden aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij;
  - Er dient sprake te zijn van één van de eerste drie in artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet genoemde situaties.

Er is sprake van een gastransportnet

44. Voor de beoordeling moet worden nagegaan of sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet. Uit de door de Raad geconstateerde feiten beschreven in onderdeel III concludeert de Raad dat op dit moment een deel van het gastransportnet is aangelegd (ter belevering van de op dit moment enige aangeslotene) en dat binnen afzienbare tijd het ander deel wordt aangelegd (om de vier toekomstige aangeslotenen aan te sluiten). De Raad concludeert daarom dat er op dit moment reeds sprake is van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet.

Er is een beperkt aantal afnemers aangesloten op het gastransportnet

45. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvrager beschikken over een gastransportnet waarop een beperkt aantal natuurlijke of rechtspersonen is aangesloten. Zoals is randnummer 36 beschreven, zullen binnen afzienbare termijn op het gastransportnet vijf bedrijven worden aangesloten. Mogelijk zullen nog drie aangesloten volgen, aangezien zij een intentieverklaring hebben ondertekend. Daarmee is dus sprake van een beperkt aantal (toekomstige) afnemers.

De aanvrager is geen netbeheerder of in een groep met een netbeheerder verbonden

46. Op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn. Aan deze eis is voldaan, zo blijkt uit randnummer 42.

47. Door de TOM wordt een beroep gedaan op artikel 2a, eerste lid, onderdeel b en onderdeel c, van de Gaswet voor het verkrijgen van de ontheffing. Hierna zal de Raad beoordelen in hoeverre de aanvraag voldoet aan de voorwaarden die worden gesteld in artikel 2a, eerste lid, onderdeel b en onderdeel c, van de Gaswet.

Onderdeel b) Het gastransportnet is bestemd om een aantal samenwerkende natuurlijke personen of rechtspersonen te voorzien van gas en de samenwerking van deze personen heeft een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestiging ten doel

48. Om voor ontheffing op de b-grond in aanmerking te komen dient de aanvrager aannemelijk te maken dat sprake is van een aantal ondernemingen die samenwerken met als doel een bepaalde energievoorziening in hun vestigingen en het gastransportnet bestemd is om die samenwerking mogelijk te maken. In de tweede plaats moet aannemelijk zijn dat die afnemers het oogmerk hebben om onderling samen te werken met als doel 'een betrouwbaar, duurzaam, doelmatige en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen'. Deze samenwerking tussen de afnemers kan blijken uit een schriftelijke overeenkomst, maar de aanvrager kan ook andere bescheiden en gegevens overleggen, waaruit aannemelijk wordt hoeveel van die ondernemingen het oogmerk hebben om onderling samen te werken met bovengenoemd doel.
49. Naar het oordeel van de Raad is er sprake van de benodigde samenwerking, dit blijkt uit de feiten beschreven in onderdeel III. De samenwerking komt tot uiting in de vorm van de opgerichte Coöperatie, waarvan de tuinders die zijn aangesloten op het gastransportnet lid zijn. Elk lid heeft stemrecht, waardoor zij actief kunnen participeren in de besluitvorming omtrent de energiehuishouding op het AFC-terrein, waaronder over het (beheer van het) gastransportnet.
50. Uit de statuten van de Coöperatie blijkt (zie randnummer 32) dat deze samenwerking onder andere is gericht op het verwezenlijken van een efficiënte en duurzame energiehuishouding op het AFC-terrein. Daarbij zal door middel van WKK-installaties en nauwe samenwerking tussen de verschillende tuinders onderling zo doelmatig mogelijke aansturing plaatsvinden van de verschillende energiedragers. Deze samenwerking is tevens gericht op het bereiken van een hoge mate van betrouwbaarheid, aangezien dit noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering van de verschillende aangesloten tuinders.

51. Door de TOM is ook nog aangevoerd dat het de intentie is dat op termijn groen gas ingevoerd zal worden door de Suikerunie die volgens de overgelegde planning medio 2013 aangesloten zal worden. De Raad laat dit echter bij zijn beoordeling buiten beschouwing, nu dit een toekomstige omstandigheid betreft die pas aan de orde kan komen bij een wijzigingsaanvraag die te zijner tijd vóóraf ingediend moet worden²⁶. Daarbij zal een integrale toets plaatsvinden of de aanvrager voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een ontheffing mocht de Suikerunie haar plannen omtrent aansluiting op de locatie van de TOM doorzetten.
52. De Raad concludeert derhalve dat de samenwerking tussen de tuinders middels de Coöperatie is gericht op het verwezenlijken van een betrouwbaar, duurzaam, doelmatige en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding op het AFC-terrein.

Meer dan 50 procent van de natuurlijke of rechtspersonen die op het gastransportnet zijn of worden aangesloten is bekend op het moment van de aanvraag

53. Om voor ontheffing in aanmerking te komen, dient de aanvrager tevens aannemelijk te maken dat tenminste 50% van de natuurlijke personen of rechtspersonen die zijn of naar verwachting worden aangesloten, op het tijdstip van het ontheffingsbesluit bekend zijn. Zoals beschreven in onderdeel III. is er op dit moment één aangeslotene, worden in 2012 nog vier andere ondernemingen aangesloten en hebben drie tuinders hun intentie kenbaar gemaakt te willen worden aangesloten in de toekomst. Blijkens de overgelegde informatie betreft het hier tevens om meer dan 50% van de perceeloppervlakte op het AFC-terrein, zodat vastgesteld kan worden dat de aanvraag voldoet aan het 50% criterium.

Het gastransportnet heeft zodanig bijzondere karakteristieken dat dit gastransportnet niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd

54. Om voor ontheffing in aanmerking te komen, dient de aanvrager aannemelijk te maken dat het gastransportnet of het beheer ervan zodanig bijzondere karakteristieken bezit ten opzichte van de eisen die in het algemeen gelden voor netten of het beheer ervan, dat dit niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd.
55. De TOM stelt zowel dat de netbeheerder het vereiste gastransportnet niet kan aanleggen en beheren alsook dat deze het gastransportnet niet doelmatig zou kunnen beheren. De TOM heeft hiervoor geen verklaring van de regionale netbeheerder kunnen overleggen, maar in plaats daarvan een eigen motivering aangeleverd.

---

²⁶ Zie ook het standaardvoorschrift nummer 3 dat de Raad in elk geval sinds 2009 aan de diverse verleende ontheffingen verbindt. Hieruit valt af te leiden dat elke nieuwe aangeslotene tijdig dient te worden aangemeld, zodat de Raad kan toetsen of en hoe de verleende ontheffing gecontinueerd kan worden.

56. Ten eerste voert de TOM aan dat de netbeheerder de vereiste minimale gasdruk van 4 tot 4,6 bar niet kan garanderen en derhalve niet in staat is het gastransportnet aan te leggen en te beheren. Door de aanleg van het gastransportnet door de TOM worden de door tuinders benodigde omstandigheden wel gegarandeerd. Volgens de TOM is de regionale netbeheerder (Enexis, voorheen Intergas) niet in staat deze dienst op dit moment te leveren. Dit heeft de TOM onderbouwd met informatie uit de openbaar beschikbare kwaliteits- en capaciteitsdocumenten en de website van Enexis. Hierin wordt vermeld dat zij een minimale gasdruk van 2 bar kunnen garanderen. Als extra onderbouwing hiervan heeft de TOM ook een geanonimiseerde offerte van Enexis toegevoegd, waarin ook staat opgenomen dat 'de druk onder bedrijfscondities kan variëren tussen 8 bar en gegarandeerd minimaal 2 bar'. Dit is de reden dat de TOM ervoor heeft gekozen de aanleg van een gastransportnet in eigen hand te houden en een aanvraag voor een ontheffing hiervoor in te dienen.
57. Ten tweede voert de TOM aan dat het beheer van het gastransportnet door Enexis ook niet doelmatig zal zijn, omdat Enexis geen overkoepelend sturingsysteem kan leveren. Er is volgens de TOM een noodzaak tot continue balancering tussen afname en invoeding van gas, warmte en CO₂ op het gehele gastransportnet. Dit is noodzakelijk omdat de TOM op GOS-niveau gascapaciteit heeft gecontracteerd en er maar beperkte opslag van warmte en CO₂ mogelijk is bij de tuinders.
58. De Raad acht het argument in zoverre juist dat een netbeheerder in casu niet zo doelmatig het net kan besturen als TOM zelf, aangezien de taken van een netbeheerder primair gericht zijn op het aansluiten van afnemers en het transporteren van energie, maar niet op het geïntegreerd aansturen van productieprocessen en energiestromen. De Raad merkt hierbij wel dat vanuit technisch oogpunt Enexis wel degelijk een dergelijk net kan opereren, alleen niet zo doelmatig als de TOM.
59. De Raad is grond van het bovenstaande overtuigd van de onderbouwing die door de TOM is aangeleverd en oordeelt dat is voldaan aan dit criterium.

De vestigingen zijn gelegen in elkaars nabijheid in een gebied van beperkte omvang

60. Om voor een ontheffing in aanmerking te komen, moeten de vestigingen waarop de aanvraag betrekking heeft zijn gelegen in elkaars nabijheid op een geografisch afgebakend gebied van beperkte omvang. Dit voorkomt dat het ontheffingsnet een inbreuk vormt op het gebied waar de openbare netbeheerder actief is. Uit de overgelegde informatie bij de aanvraag blijkt dat aan dit criterium is voldaan.

61. Raad concludeert op grond van het voorgaande dat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet. De Raad is derhalve bevoegd te onderzoeken of de ontheffing verleend kan worden. Nu sprake is van een situatie als in genoemd onderdeel b, zal de Raad niet meer onderzoeken of ook nog ontheffing verleend kan worden op grond van onderdeel c van het eerste lid van artikel 2a Gaswet.

V. BEHANDELING ZIENSWIJZEN

Zienswijzen

62. De Raad heeft naar aanleiding van de terinzagelegging van de aanvraag een schriftelijke zienswijze ontvangen van Intergas, zoals die later is aangevuld door haar rechtsopvolger Enexis. Deze zienswijze, die stelt dat de aanvraag moet worden afgewezen, luidt samengevat als volgt:
63. Allereerst wordt betoogd dat er geen sprake is van een situatie zoals omschreven in artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, Gaswet. Zo zou niet voldaan zijn aan de criteria van samenwerking en het 50%-criterium.
64. Tevens wordt betoogd dat uit hetgeen de TOM vermeldt omtrent de leveringdruk, overkoepelende sturing, het invoedingsprofiel en de doelmatigheid niet kan worden afgeleid dat er sprake is van kwaliteitseisen die in betekende mate afwijken van het openbare net van Intergas.
65. Tot slot citeert de Raad hier onderdeel 4.4 van de zienswijze die op 13 mei 2011 is ingediend, waarin Intergas/Enexis stellen dat het onjuist is om een ontheffing te verlenen, aangezien deze haar afnemers goedkopere tarieven kan aanbieden:
- "Intergas vindt al met al dat de argumenten van TOM gezocht aandoen en heeft de indruk dat de werkelijke reden voor de ontheffingsaanvraag is gelegen in de besparingen op het regionale transporttarief die door TOM (en haar toekomstige afnemers) kunnen worden bereikt indien geen aansluiting wordt gerealiseerd op het regionale net. Een dergelijke kostenbesparing vormt echter geen argument om een ontheffing te verlenen. Dit zou bovendien in strijd zijn met het uitgangspunt dat de kosten van een regionaal gastransportnet in beginsel naar rato worden gesocialiseerd over alle afnemers in het desbetreffende verzorgingsgebied. Het zou ook discriminatoir zijn, omdat andere afnemers van Intergas, waaronder (concurrerende) glastuinbouwondernemingen, wel het door de NMa vastgestelde transporttarief aan Intergas zijn verschuldigd. Het ligt daarom in de rede dat de zijner tijd het Gastransportnet zal worden beheerd door Intergas."*

Reactie Raad

66. De Raad reageert hierop als volgt.
67. Ten aanzien van het eerste onderdeel van het betoog van Intergas/Enexis merkt de Raad op dat vastgesteld kan worden dat voldaan is aan alle vereisten die op grond van de Gaswet en de Beleidsregel worden gesteld aan het verkrijgen van een aanvraag. Dit is hiervoor in onderdeel IV gemotiveerd en onderbouwd aan de hand van stukken die zijn ingediend door de TOM. Inmiddels is voldoende aannemelijk geworden welke tuinders op het net van de

TOM worden aangesloten, hetgeen in de (contractueel geregelde) samenwerking zal resulteren.

68. Ten aanzien van het tweede onderdeel van de zienswijze merkt de Raad allereerst op dat de manier waarop Enexis dit formuleert het – op de doelmatigheid na – een grief betreft die zich richt tegen verlening van een ontheffing op de c-grond en derhalve hier niet besproken hoeft te worden. Immers alleen de c-grond vereist dat het net over kwaliteitseisen beschikt die in betekende mate afwijken van een net dat door een netbeheerder kan worden beheerd.
69. Voorts wordt in onderdeel 2.1 van de zienswijze van Enexis erkend dat aansluiting op het door de TOM gewenste drukniveau slechts 'op de middellange termijn' gerealiseerd kan worden. Niet valt in te zien dat het redelijk zou zijn voor de TOM om hierop te wachten.
70. De argumenten die Intergas heeft aangevoerd met het invoedingsprofiel betreffende groengas behoeven evenmin bespreking, nu dit geen onderdeel vormt van de overwegingen van de Raad om tot ontheffingverlening over te gaan. Indien de Suikerunie daadwerkelijk zal toetreden medio 2013, moet dit tijdig aan de Raad in een afzonderlijke (wijzigings)aanvraag worden voorgelegd.
71. Overigens merkt de Raad op dat hij hiervoor reeds heeft gemotiveerd dat inderdaad vanuit technisch oogpunt Enexis in staat zal zijn het net met het bijbehorend sturingsconcept te beheren, maar dat dit niet net zo doelmatig kan als de betreffende tuinders zelf. Tot de taak van de netbeheerder behoort immers niet het beheren van primaire productieprocessen, terwijl het hier gaat om een situatie waarbij energietransport en productieprocessen zijn geïntegreerd.
72. Dat Intergas ervaring heeft met het opereren van het netwerk te Plukmade doet hier niet aan af. Allereerst merkt de Raad op dat het hier niet een vergelijkbaar geval betreft. Zo is er in Plukmade ook sprake van verwarming door koelwater van de Amercentrale. Voorts is het de keuze geweest van de tuinders zelf in Plukmade om zich aan te laten sluiten op het net van de netbeheerder. Op grond van de Gaswet kan worden vastgesteld dat het aan de afnemers zelf is om te bepalen waar zij zich vestigen.
73. De Raad wijst in dit verband erop dat artikel 2 van de Gaswet voorschrijft dat degene die een net toebehoort een netbeheerder aanwijst, dan wel een ontheffing aanvraagt. Alleen indien deze eigenaar dit nalaat, kan de overheid ingrijpen. Het is dus niet zo dat alle netten in het gebied van een netbeheerder automatisch door hem beheerd zullen worden, nu de wet de mogelijkheid biedt om in specifieke gevallen als het onderhavige een ontheffing te verlenen van de verplichting in artikel 2 Gaswet een netbeheerder aan te wijzen.

74. Aangezien tuinders zelf de keuze mogen maken waar zij zich zullen vestigen, staat het hen vrij om een aansluiting aan te vragen bij een netbeheerder of zelf een net aan te leggen, mits dit voldoet aan de vereisten van de wet. Dat de TOM hierbij tijdelijk als facilitator optreedt, doet niet af aan het feit dat genoegzaam is aangetoond dat binnenkort meerdere tuinders actief zullen zijn op dit net. Om te bewerkstelligen dat de contractueel beoogde samenwerking ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt zal de Raad een extra voorschrift 9 verbinden aan de onderhavige ontheffing dat de op 16 februari 2012 gemelde toetredende tuinders ook daadwerkelijk worden aangesloten. Hiermee is het argument van Enexis dat het in casu om vrijblijvende samenwerking zou gaan weerlegd.
75. De stelling van Intergas/Enexis dat de doelmatigheid beoordeeld moet worden *'vanuit het standpunt van de regionale netbeheerder'* en dat financiële overwegingen hierbij geen rol mogen spelen is onjuist, nu er geen aanwijzingen zijn in de regelgeving, noch in de toelichting erop dat het criterium van doelmatigheid aldus moet worden ingevuld. De toelichting in de Beleidsregel vermeldt zelfs expliciet het volgende hierover: *"Ook financiële aspecten kunnen een rol spelen."*
76. Ten aanzien van het laatste onderdeel van de zienswijze van Intergas/Enexis merkt de Raad op dat de wetgever bij wet reeds voorzien heeft in een regime van ontheffingsnetten naast dat van de openbare netten waarbij afnemers onder voorwaarden kunnen worden vrijgesteld van de eisen die gelden op openbare netten, inclusief de tariefregulering. De stelling dat het niet redelijk is dat de tuinders op het net van de TOM lagere tarieven betalen in tegenstelling tot de tuinders op een openbaar net is daarmee weerlegd, aangezien de wetgever zelf reeds over de proportionaliteit hiervan al een afweging heeft gemaakt. De door de netbeheerder aangevoerde rechtsbeginselen in onderdeel 4.4 van de zienswijze van 13 mei 2012 maken dit niet anders.

Conclusie

77. De conclusie van de Raad is derhalve op grond van het bovenstaande van oordeel dat de zienswijze geen doel treft. Er zijn verder geen andere feiten en omstandigheden die, ondanks dat wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, de Raad zouden nopen tot het afwijzen van de aanvraag.

VI. BESLUIT

Gelet op het bovenstaande is de Raad tot het oordeel gekomen dat in de situatie zoals door de Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij C.V. is omschreven, sprake is van een situatie als genoemd in artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet. Om die reden wordt aan de Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij C.V. een ontheffing verleend van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder voor het gastransportnet gelegen op het terrein Agro & Food Cluster Nieuw Prinsenland, te Dinteloord.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Tenzij in deze voorschriften anders gedefinieerd, zijn de definities uit de Gaswet van toepassing. In deze ontheffing en de daarop rustende voorschriften wordt verstaan onder:
  - a. Allocatie: Het toerekenen van gasverbruik, in voorkomende gevallen op basis van profielen, aan een erkende programmaverantwoordelijke overeenkomstig hoofdstuk 5 van de Meetvoorwaarden Gas – RNB. Het gasverbruik wordt op uurbasis toegerekend aan een erkende programmaverantwoordelijke. Hiervoor moet ten minste een administratie worden bijgehouden waarin de gegevens per aansluiting worden vastgelegd.
  - b. Reconciliatie: Het verrekenen over een bepaalde periode op basis van het verschil tussen het met behulp van profielen berekende verbruik en het vastgestelde werkelijke verbruik. Er wordt verrekend tegen de maandgemiddelde gasprijs, vastgesteld overeenkomstig de paragraaf onbalansheffing in de Transportvoorwaarden Gas.
  - c. Switchverzoek: Inleiding van een procedure die ertoe leidt dat aangeslotenen van leverancier kunnen wisselen.
  - d. Aansluitingenregister: Het beheren door de ontheffinghouder van een administratie voor het eigen gastransportnet conform de bepalingen uit paragraaf 2.1 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas, waarin wordt vastgelegd welke onderdelen er minimaal in deze administratie worden vastgelegd.
  - e. Berichtenverkeer: Elektronische gegevensuitwisseling tussen de houder van de ontheffing, netbeheerders, leveranciers, erkende programmaverantwoordelijke partijen en meetverantwoordelijken, overeenkomstig de bepalingen uit hoofdstuk 4 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas.
2. De houder van de ontheffing verstrekt aan de Raad binnen twaalf weken de gegevens en inlichtingen die de Raad redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van het toezicht op de naleving door de houder van de ontheffing van het bij of krachtens de Gaswet bepaalde.

3. Naam- en adreswijzigingen, wijzigingen in de economische eigendomsverhouding van het gastransportnet, wijzigingen met betrekking tot het gastransportnet, de voorwaarden waaronder deze ontheffing is verleend en alle andere wijzigingen die van invloed kunnen zijn op deze ontheffing worden minimaal tien werkdagen voorafgaand aan de wijziging onverwijld door de houder van de ontheffing aan de Raad gemeld.
4. De houder van de ontheffing is verplicht om degene die reeds is aangesloten op het gastransportnet die daarom verzoekt, een aanbod te doen om met gebruikmaking van het door hem beheerde gastransportnet ten behoeve van de verzoeker transport van gas uit te voeren, tenzij de houder van de ontheffing voor het gevraagde transport redelijkerwijs geen capaciteit ter beschikking heeft. In dergelijke gevallen wordt een weigering transport uit te voeren met redenen omkleed.
5. De voorwaarden en tarieven waartegen de aansluiting en het transport van gas worden uitgevoerd zijn objectief, transparant en worden niet-discriminatoir toegepast en deze worden op gepaste wijze vooraf bekendgemaakt. De houder van de ontheffing draagt er zorg voor dat de afnemers van zijn gastransportnet te allen tijde transparante informatie kunnen verkrijgen over deze geldende tarieven en voorwaarden. Tevens draagt de houder van de ontheffing er zorg voor dat de afnemers die op zijn gastransportnet zijn aangesloten een overzicht ontvangen waarop de tarieven overzichtelijk en begrijpelijk zijn gespecificeerd. Hierbij maakt hij in elk geval onderscheid tussen de tarieven in verband met de aansluiting, het transport van gas en, indien van toepassing, de meettarieven.
6. De ontheffinghouder dient:
  - a. zijn gastransportnet op economische voorwaarden in werking te hebben, te onderhouden en te ontwikkelen op een wijze die de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van dat gastransportnet en van het transport van gas waarborgt en het milieu ontziet;
  - b. aan gebruikers van zijn gastransportnet alle gegevens te verstrekken die zij nodig hebben voor efficiënte toegang tot het gastransportnet of de installatie.
7. Derdentoeegang
  - a. De houder van de ontheffing waarborgt een systeem van derdentoeegang door een daadwerkelijke toegang tot zijn gastransportnet voor degenen die zijn gevestigd binnen het geografisch gebied waarvoor ontheffing is verleend te bewerkstelligen en een vrije leverancierskeuze van zijn afnemers mogelijk te maken. De houder van de ontheffing maakt aan een ieder die zal worden aangesloten op het gastransportnet of degene die reeds is aangesloten op het gastransportnet op transparante wijze vooraf kenbaar hoe hij het systeem van derdentoeegang zal regelen.

- b De houder van de ontheffing dient binnen een redelijke termijn na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek, alle hiervoor benodigde handelingen uit te voeren en systemen in werking te laten treden. Dergentoeegang wordt in ieder geval geacht te zijn gewaarborgd, indien systemen in werking zijn voor het beheer van een aansluitingenregister, de verwerking van het switchverkeer, de uitvoering van allocatie en zo nodig reconciliatie en de afwikkeling van het daarvoor vereiste berichtenverkeer.
  - c Onder een redelijke termijn zoals bedoeld in sub b wordt een termijn van uiterlijk zes maanden vanaf de ontvangst van het schriftelijke switchverzoek verstaan.
  - d Indien de ontheffinghouder meer dan zes maanden nodig heeft om het eerste switchverzoek te kunnen realiseren, dan doet hij hiervan binnen vier weken vanaf het moment dat duidelijk is dat realisatie binnen zes maanden niet mogelijk is, gemotiveerd schriftelijk mededeling aan de verzoeker onder vermelding van de termijn waarbinnen dit wel kan worden gerealiseerd en stuurt hij een afschrift van deze mededeling aan de Raad, tenzij de afwijkende termijn tot stand is gekomen in overleg en overeenstemming met de verzoeker. Van het bestaan van deze overeenstemming dient de ontheffinghouder desgewenst op verzoek van de Raad schriftelijk bewijs te overleggen.
  - e Indien de ontheffinghouder na het eerste switchverzoek er voor heeft gekozen om dit af te handelen overeenkomstig de in sub b genoemde systemen, dan dienen opvolgende switchverzoeken van dezelfde afnemer te worden afgehandeld conform de termijnen en procedures van de Informatiecode Elektriciteit en Gas.
  - f Indien de ontheffinghouder na het eerste switchverzoek ervoor heeft gekozen dit via een andere systematiek uit te voeren, dan overeenkomstig de in sub b genoemde systemen, dienen de opvolgende switchverzoeken van dezelfde afnemer te worden uitgevoerd binnen een redelijke termijn.
  - g Onder een redelijke termijn als bedoeld in sub f wordt een termijn van uiterlijk zes weken na ontvangst van het schriftelijke switchverzoek verstaan. Indien de ontheffinghouder meer tijd nodig heeft om het opvolgende switchverzoek te kunnen realiseren, dan doet hij hiervan binnen zeven werkdagen gemotiveerd schriftelijk mededeling aan de verzoeker onder vermelding van de termijn waarbinnen dit wel kan worden gerealiseerd en stuurt hij een afschrift van deze mededeling aan de Raad, tenzij de afwijkende termijn in overleg en overeenstemming met de verzoeker tot stand is gekomen. Van het bestaan van deze overeenstemming dient de ontheffinghouder desgewenst op verzoek van de Raad schriftelijk bewijs te overleggen.
8. In het geval dat een afnemer van het gastransportnet waarvoor ontheffing is verleend van leverancier wisselt, brengt de houder van de ontheffing voor deze switch geen kosten in rekening, behoudens voor zover de Gaswet daarin voorziet.

9. Deze ontheffing vervalt binnen 6 maanden na de datum van ontheffingverlening indien niet binnen deze termijn de aansluiting van is gerealiseerd van de op 16 februari 2012 aangemelde nieuwe afnemers. De houder van de ontheffing is verplicht om de Raad hiervan schriftelijk op de hoogte te stellen binnen 2 weken na afloop van deze termijn.

Den Haag,

Datum: 18 juni 2012

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
namens deze,
De Raad van Bestuur van de NMa, namens deze

W.g.

Friso Koel

Clustermanager Distributienetten

Directie Regulering Energie en Vervoer

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen 6 weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, DEN HAAG. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag